Cena 1 zł

DZIENNIK ŁÓDZKI

Rok I | Łódź, środa 7 listopada 1945 r. | Nr 125 (135)

28 lat

Dziś nasz sojusznik, Związek Radziecki, obchodzi swe wielkie święto, 28-mą rocznicę Rewolucji Październikowej. Rewolucja ta, jak wiemy, stała się punktem zwrotnym w dziejach Rosji. Październik dokonał zasadniczego przełomu. Od października zaczęła się nowa, inna Rosja. Nie będziemy w banalnych słowach powtarzać wielkich, szczytnych haseł, z którymi szli robotnicy i marynarze do szturmu na Pałac Zimowy. Te hasła są dostatecznie wszystkim znane. A ich realizacja?

W Polsce przyzwyczajono się nazywać Rewolucję Październikową i zmiany, jakie ona wprowadziła w Rosji — „wielkim eksperymentem", który może się uda; a może... 28 lat daje wyczerpującą odpowiedź. Jeszcze dobitniejszą bodaj odpowiedzią jest cały przebieg ostatniej wojny i jej takie, a nie inne zakończenie. Rewolucja Październikowa w sposób zdecydowany odsunęła na bok warstwę pasożytującą. Dzieje współczesnej Rosji wykazały, że bez tej warstwy państwo może doskonale się rozwijać. Głos t.zw. szerokich mas nie okazał się teoretycznym. W Rosji istotnie doszły do głosu najszersze kręgi narodu, powołano je do aktywnego udziału w życiu, wykorzystano tkwiącą w nich olbrzymią siłę. Carska Rosja była krajem wybitnie zacofanym pod względem rolniczym, przemysłowym, kulturalnym. Dorównanie Zachodowi obliczano na stulecia. Przemysł sowiecki objektywnie mogą ocenić ci, co go widzieli. Przemysł dźwiga rolnictwo. Jak produktywnie wykorzystywana jest ziemia rosyjska świadczy fakt, że olbrzymie armie sowieckie w ciągu ostatniej wojny nie zaznały niedostatków żywnościowych. Nie stanęło też widmo głodu przed obywatelem, pracującym na zapleczu. W Rosji dzisiejszej nie ma prawie analfabetów. Człowiek nie umiejący czytać i pisać, jest rzadkością. Nie znaczy to, że wszyscy mają zaraz wyższe czy średnie wykształcenie. Mówimy o ogólnym, przeciętnym poziomie, mówimy o tym, że analfabetyzm znajduje się w stadium likwidacji.

W Rosji dokonano zasadniczych zmian nie tylko w dziedzinie politycznej czy ekonomicznej. Nastąpiły również głębokie przeobrażenia w samej psychice społeczeństwa. Związek Radziecki wychował zupełnie nowy typ człowieka. Ten człowiek jest rozmiłowany w budownictwie i w swojej nowej wielkiej ojczyźnie. To człowiek silny i zdecydowany. Jego siłę i zdecydowanie poznał najlepiej niemiecki najeźdźca, który liczył na podbój Rosji w ciągu... kilku tygodni.

Wojna unaoczniła każdemu, jak wielką siłę przedstawia sobą Związek Radziecki. Wykazała, że nie budował „zamków na lodzie". W dniu Święta Sojusznika musimy jeszcze raz przypomnieć, że właśnie krew i praca sowieckiego obywatela przyczyniła się do odzyskania przez nas niepodległości.

Nie idzie o śpiewanie bezkrytycznych peanów na temat t. zw. cudzych wzorów. Chcemy tu bezstronnie stwierdzić, że jeżeli Rewolucję Październikową w Rosji nazywano „eksperymentem" to ten eksperyment się udał. Wystrzał z „Aurory" 28 lat temu nie był ślepym nabojem.

Anatol Mikułko.

DUCH REWOLUCJI PAŹDZIERNIKOWEJ

dopomógł do wyzwolenia ujarzmionej Europy

Przemówienie Mołotowa

MOSKWA (PAP). Na uroczystym posiedzeniu Moskiewskiej Rady, poświęconym 28 rocznicy Wielkiej Październikowej Rewolucji, wygłosił Komisarz Ludowy Spraw Zagranicznych ZSRR i zastępca przewodniczącego Rady Komisarzy Ludowych ZSRR, Wiaczesław Mołotow, następujące przemówienie:

„Po kilku latach ciężkiej wojny, obchodzimy dziś 28 rocznicę Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej w warunkach pokoju i świetnego zwycięstwa nad faszyzmem. Za nami pozostały w tyle 4 lata wojny z Niemcami hitlerowskimi, które gnębiły nasz kraj i całą Europę, za nami wojna na wschodzie z napastniczą Japonią.

W bohaterskiej walce, w której naród radziecki odegrał decydującą rolę, zdobyto pokój dla narodów świata, zlikwidowano główne ogniska światowego faszyzmu i światowej agresji — na Zachodzie i na Wschodzie.

Niemcy wtargnęli do naszego kraju, licząc na to, że nagła napaść rozbójnicza przyniesie im powodzenie. Nie tylko w Niemczech, lecz również w innych krajach byli tacy, którzy uważali, że Zw. Radziecki nie będzie długo stawiał oporu, że już po kilku tygodniach najpóźniej po kilku miesiącach — Niemcy rozgromią Zw. Radziecki i Hitler będzie triumfował.

Materialne straty i głębokie rany, jakie Zw. Radziecki odniósł w pierwszym okresie wojny, nie osłabiły jego fizycznej i moralnej siły. Armia Czerwona potrafiła zreorganizować się po pierwszych ciosach.

Naród radziecki wytężył swe siły i oparł się stanowczo wrogowi.

Wszystkim wiadomo, że anglo - radziecko - amerykańska koalicja z powodzeniem spełniła swe historyczne zadanie, organizacji wspólnej walki krajów demokratycznych przeciwko hitleryzmowi. Wiadomo również, że otwarcie drugiego frontu w Zachodniej Europie, kiedy to Niemcy znalazły się w kleszczach między dwoma frontami, sprawiło, iż sytuacja faszyzmu niemieckiego stała się beznadziejna. Równocześnie nie należy zapominać, że zasadniczy przełom na froncie radziecko - niemieckim nastąpił na rok przed otwarciem drugiego frontu, gdy wojska sromotnie cofnęły się wstecz pod potężnym i ciągle wzmagającym się naciskiem Armii Czerwonej.

Państwo, utworzone po Rewolucji Październikowej, potrafiło nie tylko obronić się, lecz przeszło ono również do ofesywy, aby zmieść z powierzchni ziemi główne ognisko faszyzmu i agresji.

Posuwając się na Zachód, Armia Czerwona przyniosła wyzwolenie krajom sąsiednim i innym narodom Europy. Armie radzieckie wraz z armiami sojuszników wystąpiły jako wyswobodzicielki krajów Europy, łącznie z tymi krajami, które zerwały sojusz z Niemcami i przystąpiły do państw walczących o likwidację hitleryzmu.

Tak oto sprawa wyzwolenia Europy z pod jarzma hitleryzmu zapisana będzie złotymi głoskami w historii naszej zwycięskiej Armii Czerwonej.

Klęska Niemiec oznacza nie tylko klęskę niemieckiego faszyzmu, lecz również faszyzmu innych krajów europejskich.

Po zakończeniu wojny w Europie, państwa sojusznicze miały jeszcze przed sobą zadanie zlikwidowania agresji japońskiej.

Nie trudno przekonać się o tym, że z chwilą, gdy faszyzm niemiecki zaczął ponosić jedną klęskę za drugą na radziecko - niemieckim froncie, był już zadecydowany wynik agresji japońskiej na Wschodzie.

Zw. Radziecki przykłada wielką wagę do rozmów między sojusznikami w sprawie ustanowienia odpowiedniej kontroli, sprawowanej przez główne mocarstwa sojusznicze, nad warunkami kapitulacji Japonii. W sprawie tej nie usunięto jeszcze trudności, które się wyłoniły, lecz Zw. Radziecki wyraża przekonanie, że wszystkie miłujące pokój państwa są przeniknięte świadomością o konieczności stwierdzenia zwycięstwa nad napastniczą Japonią i utworzenia dla tego celu odpowiednich warunków współpracy między sojuszniczymi państwami.

Ostatnia część przemówienia kom. Mołotowa poświęcona była dalszej pokojowej pracy społeczeństwa radzieckiego i jego nowym wysiłkom twórczym w dziedzinie odbudowy i rozbudowy gospodarki narodowej, przemysłu, sztuki i wzmocnienia Armii Czerwonej, stojącej na straży pokoju. Tchnęła ta część przemówienia przeświadczeniem olbrzymiej siły państwa radzieckiego, którego ludy posiadają niewyczerpane zasoby siły i energii.

A kiedy mówca, poruszając kwestie dalszego postępu myśli technicznej, oświadcza: „i my będziemy posiadali energię atomową i wiele jeszcze innych rzeczy", cała sala reaguje grzmotem oklasków. Słuchając tego, czuje się, że budowniczowie tego państwa i bohaterowie Stalingradu i w tej dziedzinie potrafią wyprzedzić inne państwa, z myślą o obronie pokoju i demokracji.

Jest godz. 8 min. 45. Akademia skończyła się. Moskwa zalana morzem neonów, haseł, transparentów i sztandarów szykuje się do jutrzejszej demonstracji i parady.

Wyjazd ambasadora Langego do Waszyngtonu

W dniu 6 bm. wyjechał z Warszawy do Waszyngtonu ambasador R. P. w Stanach Zjednoczonych prof. Oskar Lange.

Profesor Oskar Lange urodził się w 1904 roku w Tomaszowie Mazowieckim. Jest ekonomistą i politykiem, a do momentu opuszczenia kraju był docentem ekonomii i statystyki na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. W Stanach Zjednoczonych A. P. przebywa stale od roku 1937. Ostatnio był profesorem ekonomii w Chicago. Wykładał również na uniwersytecie w Kalifornii, Michigan i Columbia. Utrzymywał on z krajem żywy kontakt, przyjeżdżając corocznie na kilka tygodni do Polski. W czasie wojny rozwijał ożywioną działalność wśród emigracji polskiej Stanów Zjednoczonych, oraz wśród Polonii amerykańskiej. Prof. Lange był konsekwentnym rzecznikiem sprawy polskiej demokracji, której punktu widzenia bronił zawsze na arenie międzynarodowej.

Uroczysta akademia w Warszawie

WARSZAWA (PAP). Staraniem Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej odbyła się w Warszawie uroczysta akademia, poświęcona uczczeniu 28 rocznicy Rewolucji Październikowej.

Na uroczystość przybył prezydent Krajowej Rady Narodowej Bolesław Bierut, naczelny dowódca Wojska Polskiego marszałek Rola-Żymierski, ambasador ZSRR Lebiediew wraz z członkami ambasady, członkowie Rządu Jedności Narodowej, prezydent miasta Tołwiński, przedstawiciele organizacji politycznych, społecznych i młodzieżowych, oraz zaproszeni goście.

Akademię zagaił prezes Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej minister sprawiedliwości Świątkowski. Wzniósł on okrzyk na cześć bratniego narodu radzieckiego i jego wodza generalissimusa Józefa Stalina, na cześć przyjaźni polsko-radzieckiej, przyjaźni narodów słowiańskich. Wśród nie kończących się okrzyków i oklasków wzniesiono okrzyk „Niech żyje Polska".

Następnie zabrał głos ob. Cyrankiewicz.

Następnie prezes Świątkowski odczytał tekst depeszy, którą zarząd główny Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej z okazji dzisiejszej rocznicy wysłał do generalissimusa Stalina.

W drugiej artystycznej części akademii odbyły się produkcje wokalno-muzyczne.

Ostatnia wola s. p. Witosa

„Pragnę spocząć na zawsze pośród tych, z których wyszedłem"

NA CMENTARZU W WIERZCHOSŁAWICACH

Droga do rodzinnej wsi wiceprezydenta KRN Wincentego Witosa na całej długości przybrana była zielenią i flagami okrytymi żałobą. W Wierzchosławicach czekały wielotysięczne tłumy wypełniając wszystkie drogi. Przed schludny domek Uniwersytetu Ludowego na terenie b. majątku Sanguszków zajechali przedstawiciele rządu z premierem Osóbką-Morawskim.

KRN z wiceprezydentem Szwalbem i Stanisławem Grabskim. Przedstawicielom rządu towarzyszyli p. o. wojewody Robel i dowódca DOW Kraków gen. Wieczkowski, starostowie kilku powiatów i prezydent m. Tarnowa.

O godz. 11-ej nadjechał wóz z trumną prezesa Witosa. Przedstawiciele Rządu KRN wraz z rodziną zmarłego przyłączyli się do żałobnego pochodu, kierując się do kościoła.

Po podniosłym kazaniu ks. Sierosławskiego trumnę wynieśli mieszkańcy Wierzchosławic. Koło godz. 3-ej trumnę podjęli członkowie PSL i ponieśli ją na wierzchosławicki cmentarz. Za nimi postępowała rodzina i dostojnicy państwowi z premierem i ministrami Kiernikiem i Kapelińskim.

Nad trumną zabrał głos wiceprezydent Grabski, żegnając zmarłego imieniem KRN, następnie imieniem rządu przemówił premier Osóbka-Morawski.

Podniosłe przemówienie wygłosił pisarz chłopski Jan Wiktor. Następnie żegnali zmarłego przedstawiciele władz administracyjnych, partii politycznych, organizacji młodzieżowych i kobiecch, oraz chłopów sąsiadów. Wielkiego Polaka pożegnała trzykrotna salwa kompanii honorowej i hymn państwowy. Zgromadzeni podjęli „Boże coś Polskę". O godz. 16,10 trumnę z ciałem Wincentego Witosa spuszczono do grobu

TESTAMENT WITOSA

WIERZCHOSŁAWICE (PAP). Przed trumną ś. p. Witosa najbliższy jego przyjaciel i współpracownik Władysław Witek odczytał ostatnią wolę zmarłego, która m. in. głosi: Postanawiam i proszę, ażeby moje zwłoki pochowano na cmentarzu parafialnym w Wierzchosławicach, w grobie zwyczajnym, pragnę bowiem spocząć na zawsze pośród tych, z których wyszedłem, którym w pierwszym rzędzie zawdzięczam swoje wywyższenie, z którymi przez całe życie pracowałem i wspólną znosiłem niedolę. Nie mam im za złe, że mnie nieraz zrozumieć nie mogli, czy nie chcieli, **niech nie pamiętają, jeżeli kiedyś błądziłem.**

Kanał Morze Białe — Bałtyk

MOSKWA (obsł. wł.). Zw. Radziecki opracował nowy plan pięcioletni, w ramach którego ma być stworzona wielka flota handlowa. Plan obejmuje budowę nowych okrętów, nowe urządzenia portowe i zakończenie budowy kanału pomiędzy Morzem Białym i Bałtykiem.

Tito na wiecu

LONDYN, 6. 11 (obsł. wł.). Wczoraj odbył się wiec przedwyborczy, na którym przemawiał marsz Tito. „Niektórzy zarzucają nam — mówił marsz. Tito — że dążymy do dyktatury i zmienimy naszą politykę po wyborach. Jest to nieprawdą. Nie mamy takich zamiarów, a program nasz jest zupełnie jasny. Uczynimy wszystko co będzie w naszej mocy, aby pozyskać sobie zaufanie naszych wielkich sprzymierzeńców".

Gen. de Gaulle wybrany powtórnie szefem rządu

PARYŻ, 6. 11 (obsł. wł.). Dziś rano gen. de Gaulle wręczył najstarszemu posłowi francuskiego Zgromadzenia Narodowego swoją rezygnację. Po odczytaniu tego listu na Zgromadzeniu Narodowym, które zebrało się dziś po raz pierwszy, gen. de Gaulle zostaje wybrany powtórnie szefem rządu.

Wyniki wyborów na Węgrzech

BUDAPESZT (PAP). Tymczasowe obliczenia wyników głosowania w wyborach do parlamentu węgierskiego wykazują, że z 812 tysięcy ważnych głosów partia drobnych posiadaczy otrzymała 396 tysięcy głosów, Socjaldemokraci — 200 tysięcy, a komuniści 174 tysiące. Reszta głosów padła na drobne ugrupowania polityczne, z czego obywatelska partia demokratyczna otrzymała 25 tysięcy, narodowa partia włościańska — 12 tysięcy i partia radykalna — 5 tysięcy głosów. W rezultacie partia drobnych posiadaczy otrzymała 48,6% głosów.

LONDYN, 6. 11 (obsł. wł.). Rzecznik brytyjskiego ministerstwa spraw zagran. oświadczył, że według wiadomości oficjalnych wybory na Węgrzech odbyły się w całkowitym spokoju i porządku. Anglia śledzi z wielką uwagą rozwój wypadków na Węgrzech, gotowa do uznania nowego rządu.

Irlandia adoptuje dzieci niemieckie

Okropności w Belsen — nie wierz w to!

LONDYN. „Daily Express" podaje:

Parlament irlandzki uchwalił fundusz w wysokości trzech milionów funtów na zakup ubrania i odzieży dla Francji, Belgii i Holandii. Ta uchwała parlamentu wywołała żywy oddźwięk w społeczeństwie irlandzkim. Redakcje dzienników irlandzkich zasypywane są listami czytelników, którzy wyrażają oburzenie z powodu tego, że parlament nie uchwalił żadnej akcji pomocy dla Niemiec.

Wśród listów wart przytoczenia jest jeden, pióra p. J. Walsha — jednego z bogatszych przemysłowców irlandzkich i byłego ministra. Twierdzi on, że na dziesięciu irlandczyków przynajmniej dziewięciu ma za złe pewnemu Amerykaninowi nazwiskiem Eisenhower jego niedawne oświadczenie, że „Niemcy mogą umrzeć z głodu, jeżeli żywność niemiecka będzie potrzebna dla wyżywienia wojsk okupacyjnych". Następnie autor listu wyraża oburzenie z powodu „dzikiego traktowania tego wielkiego i cywilizowanego narodu" i zapytuje: „Cóż my wreszcie zawdzięczamy tym wypasionym Francuzom? Dlaczego nie posłano tej żywności do Niemiec?

Innym wyrazem reakcji społeczeństwa irlandzkiego było ukonstytuowanie się na wiecu w Dublinie „Towarzystwa Ratowania Dzieci Niemieckich". Dziewięćdziesiąt osób — mężczyzn i kobiet — spośród obecnych na wiecu wyraziło chęć zaadoptowania niemieckich dzieci. Ciekawe są przemówienia paru wybitnych osób spośród społeczeństwa dublińskiego, charakteryzujące stosunek Irlandczyków do Niemców. Na przykład, jeden z mówców wypowiedział zdanie, że względna swoboda z jakiej korzysta Irlandia, została wywalczona dzięki niemieckim armatom.

Inny mówca — James O'Byrne — radny miasta, nauczyciel i ojciec 12-ga dzieci, powiedział, że przystępuje do „Towarzystwa Ratowania Dzieci Niemieckich" z sympatii dla Niemców i że chętnie zaadoptuje jak najwięcej dzieci niemieckich i wychowa je — na swój własny koszt — na prawdziwych Niemców, wiernych swej niemieckiej ojczyźnie. Najciekawszy jest koniec przemówienia pana radnego miasta, nauczyciela i kierownika duchowego kilkuset dzieci: „Nie wierzę temu, co się mówi i pisze o Belsen i Buchenwaldzie. Ludzie, którzy zeznawali na procesie w Lunsburgu jako świadkowie oskarżenia, byli oddawna uprzedzeni przeciwko narodowi niemieckiemu".

Wiadomości ze świata

— **Odznaczenia w Zw. Radzieckim.** Agencja TASS donosi, że za wzorowe wykonanie zadań rządu w czasie wojny w obronie ojczyzny, dekretem Prezydium Rady Najwyższej ZSRR zostali odznaczeni Orderem Lenina, Ludowy Komisarz Spraw Zagranicznych ZSRR — W. M. Mołotow, zastępca Ludowego Komisarza A. J. Wyszyński, S. A. Winogradow, A. A. Gromyko, F. F. Gusiew, W. A. Zorin, J. A. Malik, K. W. Nowikow, A. A. Pietrow oraz I. W. Sadczykow.

— **Parlamentarzyści brytyjscy w Jugosławii.** Do Zagrzebia przybyła brytyjska delegacja parlamentarna, złożona z 12 deputowanych, członków Partii Pracy, pod przewodnictwem Zilliakusa Delegacja przybyła na zaproszenie jugosłowiańskiej rady ministrów i pozostanie w Jugosławii przez okres wyborów.

— **Światowa konferencja do spraw wychowania i kultury.** W Londynie odbywa się światowa konferencja do spraw wychowania i kultury. W toku spraw konferencji zostało wyłonionych 5 komisji, mających na celu opracowanie tematów i zagadnień, które będą poruszane na konferencji oraz przygotowanie wniosków.

— **Aresztowania na Malajach.** Agencja Reutera donosi z Sydney, że wojska australijskie urządziły na Borneo, w Nowej Gwinei i na innych wyspach wielką obławę w poszukiwaniu japońskich przestępców wojennych. Aresztowano kilkaset osób.

— **Proces gen. Jamaszita.** Agencja Reutera donosi z Manilli, że na procesie japońskiego przestępcy wojennego, gen. Jamaszita, przesłuchano szereg świadków, którzy wnieśli wiele materiału obciążającego.

— **Nowy rząd norweski.** W Norwegii został utworzony nowy rząd z Einar Gerhardsenem, jako premierem na czele.

Akcja siewna w 105 proc.

zrealizowana na terenie woj. łódzkiego

Jesienna akcja siewna przeprowadzona została na obszarze województwa łódzkiego bardzo starannie. Jak wskazują dokładne i ścisłe obliczenia urzędowe, akcja siewna nie tylko wykonana została całkowicie w myśl założeń planu gospodarczego dla rolnictwa ale normy tym planem ustalone **przekroczyła, osiągając 105 proc. planu.** Obsiano ponad 500.000 hektarów ziemi. Ziarno rzucone w glebę bezpieczniie w niej teraz spoczywa, by z nastaniem wiosny wydać plan, który stanowić będzie podstawę wyżywienia naszej ludności.

Z wielkim uznaniem podkreślić trzeba zasługi wsi. Chłop z uporem jął się pracy i nie bacząc na piętrzące się trudności zaorał ziemię, uprawił ją, pokonał wszystkie przeszkody, aby tylko obowiązek swój wypełnić. W ciężkich trudach orał. Nie starczyło koni, więc poszły krowy — ale siew został mimo wszystko dokonany.

Analizując teraz jesienne prace polne rzuca się w oczy słaby i zupełnie niedostateczny udział w nich traktorów. Jak wskazują cyfry tylko 2 proc. obsianej powierzchni pól obrobione zostało przy pomocy traktorów, t. j. 10.000 ha. Cyfra stanowczo za mała, znikoma, gdy weźmiemy pod uwagę liczebność traktorów, znajdujących się w naszej dyspozycji i rozbudowę techniczną i personalną Przedsiębiorstwa Państwowego Traktorów i Maszyn Rolniczych.

Jednocześnie mimo znacznego braku koni i bydła pociągowego, chłop na 500.000 hektarów obsianych, obrobił własnym sprzężajem 490.000 ha. Rozumiemy, że P. P. T. i M. R. mogło mieć takie czy inne trudności, brak np. wykwalifikowanego personelu, materiałów pędnych, czy nawet innego rodzaju słuszne przyczyny, ale w każdym razie stwierdzić należy, że traktory zawiodły i nie spełniły zadania. I dlatego sprawa ta wymagałaby bliższego zbadania i wyjaśnienia.

OKAZYJNIE DO SPRZEDANIA

Ramy męskie z widełkami kompletne, hamulce przednie przyciskowe, szprychy wszelkie wymiary, kierownice, opony drut 28×1,5", piasty przednie markowe, szyldziki do ram, wiosie do skrzypiec, oraz wszelkie części rowerowe

DOSTARCZA HURTOWNIE

NAJWIĘKSZA ŚLĄSKA HURTOWNIA ROWERÓW

Katowicka Spółka Rowerowa, Techniczna i Muzyczna Sp. z o. o.

KATOWICE, ul. 3-go MAJA 23 TEL. 321-11

CENY FABRYCZNE CENY FABRYCZNE

Leningrad - Stalingrad - Sewastopol

W Galerii Miejskiej Sztuk Plastycznych otwarto w dniu wczorajszym niezwykle interesującą wystawę pod nazwą „Leningrad, Stalingrad, Sewastopol", zorganizowaną staraniem oddziału wojewódzkiego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

Na całość wystawy składają się zdjęcia fotograficzne z tych trzech miast, które w straszliwy sposób odczuły natarcie wojsk niemieckich. Leningrad — kolebka Rewolucji Październikowej dał dowody niezwykłego bohaterstwa swych mieszkańców.

Zwłaszcza interesujący jest dział plakatów, które świadczą o wysokiej klasie artystycznej karykaturzystów radzieckich.

SWETRY

i wyroby dziane w dużym wyborze poleca

F-ma SWETROPOL

ŁÓDŹ, Zawadzka Nr 26. (1775)

WŁÓCZKI i PRZĘDZĘ

w dużym wyborze

poleca

Janusz SEMBERECKI

Łódź, Piotrkowska 161

Tel. 121-71. (Ag.)

Akademia z okazji 28 rocznicy

rewolucji październikowej

Staraniem Komisji Porozumiewawczej Stronnictw Demokratycznych i Tow. Przyjaźni Polsk.-Radz. dziś o godz. 18-tej w sali Centr. Rob. Domu Kultury (Piotrkowska 243) odbędzie się uroczysta akademia z okazji 28-ej rocznicy rewolucji październikowej.

W programie: 1) przemówienie przedstawicieli partii politycznych i Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej,

2) część artystyczna z udziałem artystów Teatru Wojska Polskiego i orkiestry Filharmonii Łódzkiej oraz zespołu artystycznego Armii Czerwonej.

Wstęp za zaproszeniami.

Spółdzielnia „REMONT"

ŁÓDŹ, Piotrkowska 38

przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres budowy, remontów, krycia dachów papowych oraz malowania szyldów i reklam

Sprzedaż skór i dodatków szewskich, oraz wielki wybór PANTOFLI DOMOWYCH

„SKÓRPOL"

ZAWADZKA 11 (Ag)

WINA KRAJOWE I ZAGRANICZNE

polecają hurtowo wyłączni przedstawiciele PIOTRKOWSKIE ZAKŁADY CHEMICZNE, Łódź, Śródmiejska 22, lokal 33, tel. 200-32 (Ag)

SZMATY i ODPADKI WŁÓKIENNICZE

kupujemy w każdej ilości

sprzedaż szmat

do czyszczenia maszyn oraz końców bawełnianych białych i kolorowych

Koncesjonowana Sortownia Odpadków

Sienkiewicza 28, tel. 182-18

11 Listopada 90, tel. 163-84 Ag

ZEBRANIE ZWIĄZKU ZAWODOWEGO DZIENNIKARZY

Dnia 6. 11 br. w sali konferencyjnej Izby Przemysłowej w Łodzi (Aleje Kościuszki Nr 4) odbyło się zebranie Związku Dziennikarzy RP. Oddział w Łodzi. Na zebraniu dokonano wyboru delegatów na mający się odbyć 7.12 br. walny zjazd dziennikarzy RP w Warszawie. W skład delegacji weszli obywatele: Bogusławski, Chmielewski, Jaszuński, Karaczewski, Lichański, Mikułko, Pokorski, Sawicki i Uzdański.

Co dzień fraszka

Strachy na Lachy

Z powodu szykan antypolskich na Zaolziu

W wielkiej cenie u nas Benesz
(ubi Benesz, ibi bene),
lecz gdy chodzi o Zaolzie,
to nie: bene, tylko: oj, źle.

Etienne

PLUSKWY, SZCZURY, WSZY

tępi radykalnie

nie niszcząc mebli, tkanin, metali

WARSZAWSKI ZAKŁAD DEZYNSEKCYJNY BAZA

Informacje w Łodzi, Piotrkowska 88/5.

(1733)

Serdeczny obrońca gestapowców

LONDYN (obsł. wł.). Podczas przesłuchiwania świadków w Belsen, sąd postanowił obejrzeć sowiecki film z obozu w Oświęcimiu. Spotkało się to z silną opozycją obrońcy. Angielski major Cranfield stwierdził, że obejrzenie filmu, który jest zwykłą propagandą nic nie daje, a działa jak czerwona płachta na byka. Wobec czego nie jest wskazane, by wyświetlać tego rodzaju obraz, podczas przewodu sądowego. Mjr Cranfield, który tak bardzo obawia się „niepożądanych wpływów" na wymiar sprawiedliwości jest obrońcą 22-letniej „zasłużonej" agentki gestapo Irmy Griese, której uniewinnienia gwałtownie się domaga.

Fabryka Cukrów i Czekolady

Stanisław Sobczak

Centralny Skład Łódź, Sieradzka 1, tel. 104-92

Oddział Łódź, Zgierska 1, tel. 104-93 (Ag)

Wożycami przez prasę

Norymberga

„Rzeczpospolita" przypomina zbliżający się termin procesu w Norymberdze i jednocześnie ostrzega:

Już tylko niewiele dni dzieli nas od norymberskiego procesu najwyższych dygnitarzy hitlerowskiej zbrodni. Cały szereg faktów, które ostatnio miały miejsce, i to faktów, trzeba przyznać, aż nadto jaskrawych, nakazuje wykorzystać ten okres do całkowitego uświadomienia sobie, określenia i spopularyzowania sensu zbliżającego się procesu. Groźba zatuszowania tego sensu, odebrania narodom, odebrania człowiekowi tego, czego od procesu ma prawo oczekiwać i oczkuje, jest bowiem realna.

Pisząc o groźbie zatuszowania, publicysta „Rzeczypospolitej" ma na myśli przebieg dotąd trwającej rozprawy w Lüneburgu z obrońcą Kramera majorem Windwoodem na czele.

Łużyce

Sprawie Serbów Łużyckich od czasu do czasu prasa poświęca nieco miejsca. Niemniej, aż dotąd nie wykrystalizowano postawy, jaką mamy zająć w stosunku do tego zagadnienia. Interesujące uwagi na ten temat przynosi „Przekrój" w felietonie Edmunda Osmańczyka:

Czy wiecie, gdzie są Łużyce? — Pytam, bo rozmawiałem z paroma wybijającymi się politykami, którzy nic o Łużycach nie wiedzieli.

A wiedzieć warto, bo to nasz nowy sąsiad na zachodzie. Sąsiadujemy bowiem z Serbami Łużyckimi na przestrzeni 150 km. naszej granicy zachodniej, która liczy trzysta kilkadziesiąt kilometrów i na całej swej przestrzeni uważana jest przez większość Polaków za granicę polsko-niemiecką. W rzeczywistości nasza granica z narodem niemieckim biegnie tylko na przestrzeni od ujścia Nysy Łużyckiej do Odry aż do Świnoujścia, czyli około 200 km! Wzdłuż zaś Nysy Łużyckiej aż do granicy czeskiej sąsiadujemy z Łużycami, gdzie po dziś dzień mieszka około 500.000 Serbów Łużyckich, bohatersko trwających przy mowie i obyczajach przodków od czasów utraty swej niepodległości, to jest od czasów Bolesława Chrobrego. Łużyczanie pragną autonomii terytorialnej. Wydaje się rozsądnym poprzeć ich dążenia. Skracamy granicę z Niemcami wyłącznie do północnej Odry. Zdobywamy zaś granicę z przyjaciółmi.

Krytyka bez koncepcji

Prof. Olgierd Górka — głośny przed wojną ze swoich „rewelacyj" sienkiewiczowskich — zamieszcza w „Dzienniku Polskim" rozważania na temat trudności towarzyszących obecnemu życiu, by dojść do wniosku

nakazującego potępienie wszelkiej bezpłodnej krytyki, wszelkich bezkonkurencyjnych negacyj obecnego stanu rzeczy w Polsce.

Łatwo wprawdzie ten stan psychiczny bezkoncepcyjny i bezpłodnej negacji można usprawiedliwić już chociażby samym wyczerpaniem wojennym i umęczeniem polskiego społeczeństwa, niemniej uznawanie takiego stanu psychicznego byłoby grzechem wobec nakazów polskiej przyszłości.

Jednocześnie jednak prof. Górka tłumaczy potrzebę krytyki twórczej:

Oczywiście nie obawiajmy się i nie unikajmy krytyki.

Społeczeństwo angielskie wychowuje się i wyrasta na bezustannej, lecz twórczej krytyce, podczas gdy np. w przedwojennej Polsce każdą zdrową krytyczną myśl zabijano zarzutem „biadolenia", a nawet nazywano to pochopnie „działaniem antypaństwowym". Dlatego też entuzjastycznym uznaniem przyjęto na zebraniu Okręgu Warszawskiego Stronnictwa Demokratycznego stwierdzenia wiceministra Chajtycznego że rząd obecny krytyki się nie boi. Słusznie jednak wiceminister Chajn zażądał krytyki rzeczowej, a więc twórczej, a potępił ostro krytykę bezpłodną i gołosłowną.

Krytyka bowiem stosunków w danym państwie zarówno buduje, jak rujnuje.

Zag.

Niepodległość Polski i rewolucja październikowa

Rocznica Rewolucji Październikowej zwraca myśl naszą w odległy okres pierwszej wojny światowej, gdy kształtowały się warunki, które w następstwie tak silnie i decydująco wpłynęły na losy nasze i świata.

Rok 1914. Wybuch wojny światowej. Coraz nowe narody i państwa wciąga w odmęt jej śmiertelny wir. Są ziemie polskie. Są Polacy. Ale Polski nie ma. Jeszcze nie ma. Czy będzie? Polacy wierzą, że będzie. Robią wszystko, aby była. I jedna i druga strona — Rosja, oraz Niemcy i Austria starają się pozyskać Polaków.

Jaka ma być ta Polska?

Co do tego poglądy są podzielone.

W kraju enedecja i grupy ugodowców wierzą w zwycięstwo Rosji carskiej, w klęskę Niemiec. Pragną połączenia ziem Polski pod berłem cara — może jako obszaru autonomicznego; w żadnym razie jako państwa niepodległego, suwerennego. Z góry wiadomo, że zwycięski car na wyodrębnienie Polski się nie zgodzi. Nie zapowiada też niepodległości w. ks. Mikołaj Mikołajewicz, gdy w 1914 roku wydaje odezwę do Polaków. Polska według postulatów ugodowców z pierwszych lat Wielkiej Wojny — to obszar na wschodzie sięgający po Bug i Grodno, na zachodzie, obejmujący Pomorze, Poznańskie, Śląsk Górny, na południe — Galicję.

Inaczej wyobraża sobie przyszłą Polskę druga grupa, t. zw. obóz niepodległościowy, posiadający w Galicji największe wpływy. Reprezentuje on orientację proniemiecką. Wierzy, że państwa centralne zwyciężą i do tej tezy dostosowuje swe plany. Jego Polska — to Kongresówka i rozległe obszary zabużańskie aż po Dniepr i Dźwinę. Na czoło tego obozu wysuwa się Piłsudski i grupa związanych z nim legionistów.

W wydanej niedawno broszurze Fr. Biedlera pt. „W sprawie granic wschodnich" znajdujemy skrupulatnie zebrane wypowiedzi działaczów niepodległościowych z tego okresu. Już w roku 1915 Piłsudski oświadczył:

„Politycznym celem wojny, który sobie od początku stawiałem, było i jest dotąd zlanie się Galicji i Królestwa, w składzie Monarchii Austro - Węgierskiej. Nie sądziłem i nie sądzę, by można było w tej wojnie uzyskać lepsze warunki dla Polski".

Ocena sytuacji, jak widzimy, bardzo pesymistyczna, żądania bardzo umiarkowane, żadnej nadziei na uzyskanie pełnej niepodległości; o tym, że w zaborze pruskim również mieszkają miliony Polaków — ani słowa.

W broszurze W. Jodki „Deutschland und Polen", wydanej w roku 1916, a więc w rok później, znajdujemy taką ocenę sytuacji:

„Żaden trzeźwy polityk nie oczekuje poważnie wyrzeczenia się przez Niemcy lub Austrię części swych posiadłości na rzecz zupełnie niepodległej Polski. W każdym bądź razie nikt tego nie będzie żądał. Natomiast państwo rosyjskie ma jeszcze ziemie, które wprawdzie częściowo zamieszkałe są przez Polaków, powinny być jednak wcielone do państwa polskiego".

Wynika z tego postulat: „W ogólnych zarysach granice państwa polskiego powinny być następujące: zachodnia i południowa granica obecnej Kongresówki, rzeki: Prypeć, Dniepr, Dźwina i Święta, aż do Niemna".

W tym krótkim cytacie zamknięty jest duch, który przez cały okres drugiej niepodległości będzie nieustannie niepokoił i wstrząsał posadami naszego państwa: nie o państwo wszystkich Polaków chodziło tej grupie, a zwłaszcza ludziom z otoczenia Piłsudskiego, lecz o państwo, w którym część Polaków władałaby olbrzymimi obszarami niepolskimi. Z lekkim sercem wyrzekali się oni ziem odgiecznie polskich — Pomorza, Poznańskiego, Śląska, Prus Wschodnich, a nawet Galicji, gdzie Polacy cierpieli i ginęli za wolność, byleby zrealizować marzenie o wielkim państwie — dla siebie.

Dalszy ciąg cytowanej broszury W. Jodki wskazuje jasno, że ludzie ci zdawali sobie sprawę z katastrofalnych skutków dla przyszłości narodu, gdyby to ich marzenie zostało zrealizowane. Jodko pisze:

„W naturze rzeczy leży, że Polska będzie potrzebowała przyjaźni i pomocy Niemiec, gdyż ze względu na posiadane prowincje białoruskie stale będzie zagrożona przez Rosję... Żadna irredenta nie zdoła powstać w Poznaniu, gdy będzie ona zaprzyjaźniona z Berlinem".

Zabór obcych ziem — to imperializm. Wydanie na zatracenie milionów Polaków w zaborze pruskim — to zdrada narodowa. Imperializmu piłsudczycy nigdy się nie wyrzekli...

W miarę niepowodzeń wojennych państwa centralne — Niemcy i Austro - Węgry — stają wobec konieczności uzupełnienia silnie przetrzebionych armii. Potrzeba żołnierza. Tego żołnierza ma dać Kongresówka. Żołnierz polski ma krwawić o Germanię w imię iluzji niepodległości.

5-go listopada 1916 roku państwa centralne ogłosiły niepodległość Królestwa Polskiego. Utwór kadłubowy, obejmujący zaledwie niewielką część terytorium polskiego i narodu polskiego, bez własnej polityki zagranicznej, więczony do obszaru celnego Niemiec — oto maximum tego, co było możliwe do osiągnięcia w ówczesnych warunkach politycznych.

Dopiero obalenie caratu przez rewolucję i klęska państw centralnych stworzyły warunki dla odrodzenia niepodległej Polski i zlikwidowania rozdarcia naszego narodu między trzy zabory.

Jak wyglądał stosunek państw Ententy do sprawy polskiej?

I tu obserwujemy ewolucję. Anglii i Francji potrzebny jest na wschodzie czynnik siły, któryby mógł zrównoważyć potęgę Niemiec. Tym elementem równowagi może być tylko silna Rosja. Osłabienie Rosji jest przeciwne interesom tych państw.

Rewolucja październikowa w Rosji przebiega pod hasłem „Wolność, Pokój, Chleb!". Naród rosyjski ma dość wojny. Mocarstwa zachodnie nie mogą już liczyć na pomoc Rosji. Reformy socjalne tam wprowadzane przerażają je. Uwaga ich kieruje się baczniej na Polskę. Tymbardziej, że państwa centralne hasłem niepodległości starają się nas skusić.

To też gdy w Brześciu nad Bugiem toczą się rokowania pokojowe rosyjsko - niemieckie — jednocześnie premier angielski Lloyd George oświadcza, że niezbędnym warunkiem stabilizacji w Europie Wschodniej jest niepodległa Polska „comprising all those genuinely Polish elements who desire to form part of it" (t. zn. „zawierająca wszystkie te elementy czysto polskie, które zechcą wejść w jej skład" — cytujemy za Biedlerem). W trzy dni później — 8-go stycznia — ogłasza swe 14 punktów prez. Wilson. Punkt 13-ty brzmi: „Ma być utworzone niepodległe państwo polskie, które powinno obejmować ziemie zamieszkałe przez ludność bezspornie polską" (which should include the territories inhabited by indisputably Polish populations).

Idea Polski niepodległej zostaje uznana przez mocarstwa, jako jeden z warunków trwałego i sprawiedliwego pokoju w Europie.

I znowu zapytamy, jaka to miała być Polska? Przytoczone cytaty — możnaby ich podać więcej — dowodzą, że miała to być Polska w granicach etnograficznych. Na wschodzie przebieg granicy zbiega się z linią Bugu (linia Curzona), na zachodzie — miała być wyznaczona przez plebiscyty.

Koncepcja polityczna piłsudczyków była inna: pragnęli ziem ukraińskich i białoruskich, nie docenieli ziem polskich. W rezultacie mieliśmy wygraną wojnę na wschodzie, ale przegraliśmy plebiscyty na zachodzie. Ponowny nawrót do polityki proniemieckiej w roku 1934 skończył się tragicznie — zapłaciliśmy zań utratą niepodległości i wytępieniem przez hitleryzm jednej piątej narodu.

Udział rewolucji październikowej w powstaniu niepodległej Polski polegał na tym, że stworzyła ona warunki, w których problem naszej niepodległości mógł być w ogóle postawiony — to raz. Rewolucja październikowa postawiła na czele państwa przedstawicieli kierunku politycznego, który wolność narodów i prawo ich do samostanowienia o sobie stawiał, jako jedno ze swych naczelnych założeń — to dwa. Wynikiem tego było formalne unieważnienie rozbiorów Polski przez dekret Lenina z sierpnia 1918 roku, który stwierdzał: „Wszystkie umowy i akty, zawarte przez dawny rząd Cesarstwa Rosyjskiego z Królestwem Pruskim i z Cesarstwem Austro - Węgierskim, a dotyczące rozbiorów Polski, są przez obecną uchwałę raz na zawsze unieważnione... Polska posiada niezniszczalne prawo do niepodległości i zjednoczenia". Akt ten — to formalna podstawa naszej niepodległości.

J. Gis.

Garść cyfr o Związku Radzieckim

Najbardziej wysunięty na północ punkt ZSRR odległy jest od punktu najbardziej wysuniętego na południe o 5.000 km.

Od granicy zachodniej do punktu najdalej wysuniętego na wschód jest prawie 10.000 km. Jest to odległość równa ćwierci obwodu ziemi na równiku.

Powierzchnia ZSRR równa jest jednej szóstej lądu stałego kuli ziemskiej i wynosi około 22 miliony km kw. (Stany Zjednoczone — 9.680.000 km kw.).

Pięć rzek w Związku Radzieckim ma długość ponad 3.500 km: są to: Ob (4.016 km), Lena (4.264 km), Amur (4.354 km), Jenisej (3.807 km), Wołga (3.688 km).

Ogromne lasy w Rosji i na Syberii pokrywają około 610.000.000 ha.

Zapasy węgla (zbadane już!) w ZSRR wynoszą 1.654 miliardy ton, w jednym tylko zagłębiu kuźnieckim znajduje się 450 miliardów ton.

Zbadane zapasy ropy naftowej wynoszą w ZSRR 4.679 milionów ton.

Rudy żelaznej jest 10,9 miliardów ton. — Główne złoża rudy żelaznej znajdują się w Krzywym Rogu na Ukrainie. Pod Kurskiem są tak ogromne złoża żelaza pod powierzchnią ziemi, że działają one bardzo silnie na igłę kompasu.

Przemysł ciężki w roku 1939 produkował dziesięć razy tyle, co w roku 1912.

Na punkcie końcowym wielkiej linii kolejowej transsyberyjskiej we Władywostoku znajduje się słup kilometrowy z cyfrą 9.323 km; jest to najdłuższa linia kolejowa świata.

Ludność Zw. Radzieckiego wynosiła przed wojną około 200 milionów. Tylko w Chinach i w Indiach jest ludności więcej.

W ciągu 12 lat od 1926 do 1938 roku ludność zwiększyła się o 23,5 milionów.

W 1926 roku w miastach mieszkało 18 proc. ludności, a w roku 1939 już 33 proc. Ludność Moskwy, Leningradu i Charkowa zwiększyła się w tym czasie czterokrotnie, a Gorkiego — trzykrotnie. (c)

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU

Centrala Żelaza i Stali w Katowicach

podaje do wiadomości odbiorców wyrobów hutniczych: Przedsiębiorstw Państwowych, Zakładów Przetwórczych, Fabryk, Rzemiosła, Składów Uznanych Żelaza itd., ŻE ZAPOTRZEBOWANIE NA I KWARTAŁ 1946 ROKU WINNO BYĆ ZŁOŻONE NAJPÓŹNIEJ DO DNIA 10 LISTOPADA BR. i winno zawierać dokładną specyfikację towarów.

Zapotrzebowanie należy przesłać do naszego Oddziału Wojewódzkiego w Łodzi ul. Gdańska 66 (tel. 169-28) w 3-ch egzemplarzach.

Zwracamy uwagę, że spóźnione nadesłanie zapotrzebowań uniemożliwi umieszczenie ich w planie produkcji i przydział towarów w I kwartale 1946 r. (PAP)

Związek Radziecki wypowiedział się pierwszy

ze naszą niepodległością

Związek Radziecki obchodził swe wielkie święto: 28 rocznicę Wielkiej Rewolucji Październikowej, rewolucji, która w swym zwycięskim, chociaż krwawym pochodzie zmiotła z powierzchni ziemi nie tylko absolutyzm carski, ale i imperializm rosyjski, pod którego twardym butem jęczało wiele narodów, a między innymi i Polska. Zdajemy sobie doskonale sprawę z tego, że upadek caratu i imperializmu rosyjskiego zadecydował o podniesieniu się z upadku jęczącej od przeszło stu lat w jarzmie niewoli Polski, o którą walczyli Bakunin, Herecen, Pottebnik.

W ostatnim „Odrodzeniu" C. Bobińska zamieszcza obszerny artykuł o Herecenie. Herecen, wspaniała postać XIX wieku, dobrowolny wygnaniec, walczył nie tylko z carizmem w imię dobra ludu rosyjskiego, ale i polskiego.

„Dla Herecena — czytamy — bynajmniej nie było rzeczą obojętną, jaka będzie ta Polska, o której wolność walczył z caratem. Prowadził pertraktacje o poparcie ze strony rosyjskiej demokracji, jako jej przedstawiciel, nie z „białymi", ale z lewymi odłamami ruchu. Gdy latem 1862 roku doszło do rozmów między Herecenem a Padlewskim i Gillerem, Herecen wysunął dwa zasadnicze żądania, warunkujące jego poparcie. Ich urzeczywistnienie określiłoby przyszłą Polskę, jako Polskę demokratyczną i ludową. Tylko dla takiej Polski czuł Herecen gorącą sympatię".

„W jego koncepcji Federacji Słowiańskiej, Polska wolnego chłopa, równych ludzi miała odgrywać przodującą rolę obok demokratycznej Rosji."

Lenin w pierwszych dniach rewolucji Październikowej proklamował zdecydowanie wolność i niepodległość Polski. Świadczy o tym stanowisko delegacji sowieckiej która na konferencji pokojowej w Brześciu Litewskim w sprawie polskiej wypowiedziała się zdecydowanie: „Stare granice b. imperium rosyjskiego, granice stworzone gwałtem i zbrodniami przeciwko NARODOWI POLSKIEMU — upadły wraz z caratem. Nowe granice braterskiego sojuszu narodów Republiki Rosyjskiej i narodów, które zechcą oddzielić się od Rosji, powinny być określone wolną wolą tych narodów".

Takie stanowisko było konsekwencją głoszonych przez Lenina i Stalina zasad. Lenin jeszcze w czasie trwania wojny światowej twierdził zdecydowanie, że

„Z punktu widzenia narodów Rosji najmniejszym złem byłaby klęska carskiej monarchii i jej wojsk, uciskających Polskę..."

A drugi wielki wódz rewolucji sowieckiej, Józef Stalin, w 10-tą jej rocznicę pisze:

„Obalając obszarników i kapitalistów, Rewolucja Październikowa rozbiła okowy ucisku narodowo - kolonialnego i wyzwoliła z tego ucisku wszystkie bez wyjątku narody uciskane rosyjskiego państwa. Proletariat nie może wyzwolić siebie, nie wyzwalając narodów uciskanych".

Słowa wielkich wodzów proletariatu rosyjskiego przekreślały raz na zawsze dotychczasową politykę zaborczą, stosowaną przez carat. Nie wszyscy zdawali sobie z tego sprawę w Polsce. Słusznie niósł „głos ludu":

„Tę wielką prawdę historyczną, że naród rosyjski, złamawszy potęgę caratu i imperializmu rosyjskiego, złamał okowy niewoli uciskanych przez carat narodów i zapoczątkował erę nowej polityki narodowej, opartej na poszanowaniu niepodległości narodów, tę wielką prawdę historyczną usiłowała reakcja polska, polscy obszarnicy i kapitaliści zataić przed narodem polskim.

Świętą i słuszną nienawiść narodu polskiego do zaborcy carskiego stawiała się reakcja polska w imię swych klasowych interesów przeciw ludowi rosyjskiemu. Polscy obszarnicy i kapitaliści lali tę prawdę z nienawiści do robotników i chłopów, którzy użyli się złamać władzę wyzyskiwaczy, lali tę prawdę w imię klasowych interesów magnaterii polskiej, która dążyła do ujarzmienia Ukrainy i Białorusi, gdzie znajdowały się „jej wielkie folwarki".

Obecnie demokracja świata słusznie w swych programach powołuje się na słowa Lenina i Stalina. Bo oni, kładąc mocne podwaliny pod potężny rosyjski ruch robotniczy 20 w. stawali się równocześnie duchowymi mistrzami tych wszystkich, którzy podnieśli sztandar walki o demokrację, walki z przesłanki niezdrowego nacjonalizmu i szowinizmu.

My, Polacy, którzyśmy przez ostatnie lata niepodległości przeżyli wiele złudzeń i rozczarowań, a w latach okupacji zdobyli tyle bolesnych doświadczeń chcemy zdajemy sobie doskonale sprawę z tego, że tylko w sojuszu i przymierzu ze Związkiem Radzieckim potrafimy obronić niepodległość naszej ojczyzny przeciw wszelkim próbom odwrócenia imperializmu niemieckiego.

Cieszy się nam całym w dniu święta Zw. Radzieckiego przekaż narodom, które w nim żyją naszych serdecznych pozdrowień i wyrazy trwałej przyjaźni.

A.

KALENDARZYK HISTORYCZNY

ŚRODA 7 LISTOPADA

DZIŚ: Florentynajsza i Nikandra; słow. Żytomira.
JUTRO: Klaudiusza słow. Sędziwoja.

1867 Urodziła się w Warszawie Maria Skłodowska, wynalazczyni wraz z mężem Piotrem Curie pierwiastka radu — 1898 roku.

1917 Wybuch rewolucji w Rosji; partia bolszewików pod wodzą Lenina obejmuje władzę.

1918 Powstanie Tymczasowego Rządu Republiki Ludowej w Lublinie Ignacego Daszyńskiego.

KRONIKA

WAŻNE TELEFONY

Wojew. Urząd Bezpieczeństwa	— tel. 252-72
Miejski Urząd Bezpieczeństwa	— tel. 119-61
Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa	— tel. 130-01
Pogotowie Ratunkowe Miejskie	— tel. 104-44
Straż pożarna	— tel. 8
Biuro numerów	— tel. 199-00

DYŻURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują apteki: Cymera (Wólczańska 37) Bojarskiego (Przejazd 19) Unieszowskiej (Dąbrowska 24 b), Epsztajna (Piotrkowska 225), Trawkowskiej (Brzezińska Nr 56), Pawlikiewicza (Pomorska 12).

TEATRY

Teatr WP (Cegielniana 27) akademia.

Teatr Powszechny (11 Listopada 21) nieczynny.

Teatr Domu Żołnierza (Przejazd 34) godz. 20 „Babie lato".

Teatr Syrena (Traugutta 1) godz. 20 „Szopka polityczna".

Teatr Komedia Muzyczna (Nawrot 27), godz. 19.15 „Podwójna buchalteria".

Teatr Gong (Kilińskiego 124) godz. 19.30 „10 deka serca".

Cyrk Nr 3 (Al. Kościuszki 5/7) dziś przedstawienie o godz. 20.

KINA

„Polonia" (Piotrkowska 67), **„Tęcza"** (Piotrkowska 108) „Iwan Groźny", **„Wisła"** (Przejazd nr 1), **„Stylowy"** (Kilińskiego 123) „Weź serce me", **„Bałtyk"** (Narutowicza 20) „Piotr Pierwszy" **„Gdynia"** (Przejazd 2) „Studenika", **„Włókniarz"** (Zawadzka 16) „Osły alpejskie", **„Hel"** (Legionów 2-4) „Paweł i Gaweł", **„Robotnik"** (Kilińskiego 178) „U kresu drogi", **„Wolność"** (Napiórkowskiego 16) — **„Roma"** (Rzgowska 84) „Syn Frankensztajna", **„Przedwiośnie"** (Żeromskiego 74-76), **„Tatry"** (Sienkiewicza 40) „Pieśniarz Warszawy", **„Zachęta"** (Zgierska 26) Sportowiec mimo woli".

Początek seansów w dni powszednie o godz. 14, 16, 18, 20, w niedziele i święta o g. 12, 14, 16 18 i 20. Kina „Polonia", „Hel", „Bałtyk", „Wisła", „Roma" i „Przedwiośnie" rozpoczynają seanse pół godziny później.

Z TEATRU WP

Dziś akademia z okazji 28-ej rocznicy rewolucji październikowej. Jutro **„Lato w Nohant"** J. Iwaszkiewicza.

Z TEATRU POWSZECHNEGO

W najbliższą sobotę odbędzie się na scenie tego teatru uroczystość jubileuszowa 65-lecia pracy scenicznej popularnej i świetnej aktorki Marii Dąbrowskiej.

Dana będzie komedia fredrowska „Pan Jowialski", w której jubilatka objęła rolę pani Jowialskiej. Partnerem jej będzie Grolicki w roli Jowialskiego. Szambelana odtworzy Zelwerowicz.

Cały dochód z tego przedstawienia przeznaczony jest na dar jubileuszowy.

EPIDIASKOPY
MIKROSKOPY
z imersją
RADIOODBIORNIKI
kupuje
D/H „ŚWITEZIANKA" JAN PUJDAK
Piotrkowska 83. Tel. 126-62

OGÓLNO - KRAJOWA KONFERENCJA ENERGETYCZNA

W dniach od 12 do 14 listopada 1945 r. włącznie odbędzie się w Łodzi w gmachu Rady Miejskiej przy ul. Pomorskiej 16 Ogólno-Krajowa Konferencja Energetyczna, zwołana przez Centralny Zarząd Energetyki.

Zadaniem konferencji będzie omówienie 3-letniego planu inwestycyjnego w celu zelektryfikowania wsi oraz uprzemysłowienia kraju.

Konferencja odbędzie się przy udziale przedstawicieli rządu oraz czynników zainteresowanych. (Kr.)

Polskie Radio — Łódź

fala 224 m

Program na środę, 7. 11. 1945 r.

6.55. Transmisja z Warszawy. 8.15. Najciekawsze audycje programu łódzkiego. 8.20 Komunikaty i ogłoszenia 8.25 Rezerwa. 8.30 Skrzynka poszukiwania rodzin. 8.45 Przerwa. 11.55 Komunikat meteorologiczny. 11.57 Transmisja z Warszawy. 13.30. Przerwa. 14,00 Piosenki rosyjskie w wyk. Wertyńskiego z płyt. 14.30 Wiadomości z miasta i prowincji. 14.35 Czytamy gazety. 14.45 Płyty. 14.50. Przechadzki po mieście — pog. Marka Zagajnego. 15,00 Od Glinki do Prokofiewa — aud. sł. — muz. w opr. Bolesława Busiakiewicza. 15.30 Audycja dla świetlic: 1) Wspomnienia z rocznicy Rewolucji Październikowej obchodzonej w Moskwie — pióra Kazimierza Zarańskiego, 2) Płyta, 3) 28-ma rocznica Wielkiej Rewolucji Październikowej — pog. Juriewa. 16.00 Transmisja z Warszawy. 18.50 W 27-mą rocznicę Rządu Lubelskiego. 19.00 Transmisja z Warszawy. 19.15 Rosyjska muzyka — pog. sł. — muz. prof. Karola Stromengera. 1930 Transmisja z Warszawy. 21.30 Koncert życzeń. 22.00 Transmisja z Warszawy. 23.00 Zakończenie programu i Hymn do godz. 23.05.

WKRÓTCE
„PYGMALION"
BERNARDA SHAWA

OD REDAKCJI:

„Dziennik Akademicki" ukaże się jutro.

Niedzielny „Dziennik Literacki" będzie poświęcony literaturze radzieckiej.

Ogłoszenia drobne

Lekarze

Dr med. WIKTOR PIESKOW — choroby nerwowe i wewnętrzne (przemiany materii) przyjmuje 2,30 — 5, ul. 11-Listopada 12. (1477)

Dr EDWARD REICHER, specjalista chorób wenerycznych i skórnych, powrócił. Południowa Nr 26. Przyjmuje od 2—5. (Ag)

Dr med. E. MIKULICZ ze Lwowa, lekarz-dentysta, specjalista w leczeniu chorób dziąseł i jamy ustnej. Zawadzka 17. (1358)

Dr Anatol MIKUŁKO, specjalista chorób kobiecych, przyjmuje od 3—6 po poł. codziennie. Bandurskiego 8. (Red.)

Dr med. KUDREWICZ ZYGMUNT, specjalista chorób wenerycznych i skórnych **Piotrkowska** Nr 108. Przyjmuje od 8—12 i od 4—8. (1699)

Dr KOWALSKI MIECZYSŁAW specjalista chorób wenerycznych i skórnych, Aleja 1 Maja 3. przyjmuje 8—10 i 3—6. (1612)

Dr med. MICHAŁ ELJASBERG chirurg, wznowił przyjęcia. Przejazd 40/32 4—6 (1711)

Dr MAZUREK TADEUSZ choroby nerek i pęcherza, Radwańska 4 od 6 pp. (1716)

AKUSZERKA Wojtasiewicz, absolwentka Warszawskiej Kliniki Profesora Gromadzkiego, przyjmuje Pomorska 43. (1625)

RENTGEN prześwietlenia płuc i serca. Wigury 17. (1529)

Poszukiwanie pracy

KUCHARKA gosposia poszukuje pracy. Żwirki 8, wiadomość u dozorcy. (1636)

WYKWALIFIKOWANY stroiciel organków poszukuje pracy w swoim zawodzie, Pabianice, Leśna 42. KG. (1679)

Zaofiarowanie pracy

POTRZEBNE są od zaraz 2 wykwalifikowane maszynistki (w tym jedna ze znajomością stenografii) oraz dwie siły jako pomoc buchalteryjna. Zgłoszenia: Państwowe Zakłady Włókiennicze d. W. Stolarow i S-ka, Łódź Rzgowska 26/28. (Kred)

POSZUKUJE się fachowca, wykwalifikowanego do wytwórni grzebieni rogowych, Łódź, Kilińskiego 216. (1610)

INŻYNIERÓW-MECHANIKÓW na stanowiska kierownicze poszukuje Dyrekcja Lasów Państwowych Okręgu Bałtyckiego w Szczecinku: Zakłady Przemysłu Drzewnego, warsztaty mechaniczne garaże: Bliższe wiadomości na miejscu: Szczecinek, ul. Kościuszki 22.

WORKI DO SZYCIA wyda firma Toliński Piotrkowska 87. (1760)

MANICURZYSTKA zdolna potrzebna, Perfumeria, Legionów 6. (1638)

KUPIEC warszawski posiadający biuro i skład w śródmieściu poszukuje ustosunkowanego, pracowitego wspólnika celem prowadzenia przedstawicielstw. Zgłoszenia do Dziennika pod „Solidny". (1637)

DZIEWCZYNĘ do dzieci przyjmę dochodzącą 6 Sierpnia 24—17. (1674)

RADIOTECHNIK samodzielny na dobre warunki potrzebny. Zgłoszenia pod „Wuka" Piotrkowska 60. (1750)

Kupno i sprzedaż

FABRYKA Mydła **„Lotnik",** Łódź, Limanowskiego 101, tel. 113-94 **kupuje** wszelkie tłuszcze nadające się do produkcji mydła oraz stearynę w każdej ilości. Płacimy ceny najwyższe. (PAP)

FABRYKA CUKIERKÓW, czekolady i drażetek Jerzy Karczewski, Łódź, Marii Skłodowskiej Nr 26 (dawniej Podleśna), tel. 106-28, poleca największy wybór cukrów. (Kr)

ŚWIECE nagrobkowe w każdej ilości poleca nowootwarta Centrala Gospodarcza, Zofia Szuchiewiczówna, Łódź, Piotrkowska 9. (PAP)

RADIOAPARATÓW naprawa, kupno, sprzedaż, dokładne badanie lamp. „Energia", Piotrkowska 121. (PAP)

FARBY, lakiery i artykuły malarskie poleca firma Glasurit, Łódź, Wólczańska 135 i Żeromskiego 39. (Ag)

KNOTY DO ŚWIEC kupuje firma Adamczewski, Warszawa, Grodzieńska 21/29. (Kr)

„KAIRO" Fabryka Cukrów, Łódź, ul. 28 p. Strzelców Kaniowskich 27 poleca duży wybór cukierków. (1580)

NACZYNIA kuchenne rolnikom sprzedaje firma Pawlicki, Rzgowska 3 (przy Placu Reymonta). (1573)

KUPIĘ dermatoid i różne części galanteryjno-skórzane. Wytwórnia torebek damskich. Ryszard Gajda, Łódź, Piotrkowska 31. (Ag)

KSIĘGARNIA LUDOWA, Łódź, Piotrkowska Nr 17, poleca duży wybór książek dla Domów Kultury, bibliotek i czytelni. Kupujemy księgozbiory oraz książki lekarskie i techniczne w językach obcych. (Ag.)

KAUCZUK naturalny kupujemy. „Reklama", Łódź, Piotrkowska 46 (w podwórzu). (kr)

LAMPY karbidowe „Zenit" znanej jakości, palniki karbidowe, artykuły żelazne, naczynia kuchenne. Po cenach najniższych poleca firma Jan Borowski, Łódź, Piotrkowska 16, tel 191-92. (1649)

BECZKI do kapusty dębowe, sosnowe, Hurt-detal. Główna 67. (1533)

KUPIĘ domek, może być przedłużenie Kilińskiego. Oferty Łódź, skrzynka pocztowa 42. (1763)

SOBOLE (peleryna) w dobrym stanie okazyjnie tanio do sprzedania. Nawrot 7 I p. front, Studio Mody. (1635)

DO SPRZEDANIA sklep materiałów piśmiennych i wyrobów tytoniowych. Wiadomość w niedzielę, Niciarniana 16 m. 3 (1715)

KUPIĘ pianino w dobrym stanie. Oferty dla BP. (1678)

HURTOWNIA spożywczo-kolonialna R. Szanweber i J. Jarczyński, Łódź Rzgowska Nr 1, (przy Placu Reymonta) poleca po niskich cenach: cukier, mąkę, sól, kawę, budynie, olejki, proszki do pieczenia, proszki do prania, świece, zapałki, torebki papierowe. (1636)

SZPUL MASZYNA i Kettel maszyna potrzebna Fabryka pończoch „Mars" ul. Śródmiejska Nr 22 II podwórko I p. (1680)

IGŁY: 1) do Kettel maszyny Beisek-Nadel Nr 11 2) do zeszywania 04 05 „Union", 3) Koton HSH 42 gg. 4) Maxim 54gg i platyny kupimy. Fabryka pończoch „Mars" ul. Śródmiejska Nr 22 II podwórko, I piętro. (1680)

LUKSUSOWĄ jadalnię sprzedam, wiadomość, Cegielniana 3. (1613)

Lokale

2—3 POKOJOWEGO mieszkania lub pokoju z używalnością kuchni poszukuje w centrum miasta lekarz - dentysta. Koszty remontu zwrócę. Śródmiejska 25 m. 2 po godz. 16-ej. (1682)

STUDENTKA poszukuje pokoju umeblowanego w śródmieściu przy rodzinie. Zgłoszenia: Piotrkowska 145/4, lub telefon 137-45. (PAP)

NAUCZYCIELKA poszukuje pokoju umeblowanego. Porozumieć się między 8—14. 7 gimnazjum Legionów 15 a. Bielecka. (1623)

MIESZKANIE 3-pokojowe w Katowicach zamienię na takież lub mniejsze w Łodzi. Oferty Dziennik Łódzki BD. (1734)

MIESZKANIA 1—2 pokojowego z kuchnią poszukuje w śródmieściu, opłace koszty remontu i inne. Zgłosić się sklep zegarmistrzowski Południowa Nr 2. (1683)

Różne

GABINET kosmetyki leczniczej **„JUNO"** pod opieką Heleny Brzezińskiej, właśc. „Izisu", godz. 10—18. Piotrkowska 142—1. (PAP)

FOTOGENICZNI są wszyscy, gdy się fotografują w Foto-Atelier H. ŚMIGACZ. Fotograf filmowy, Piotrkowska 6. (Ag)

LOKATORSKA 12 Towarzyskie Zebranie Absolwentek Szkoły Zawodowej „Przezorność", odbędzie się dnia 8 listopada, godzina 18-a. (1607)

KARPIK MIECZYSŁAW, wieś Wardzyn, gm. Brojce, unieważnia skradzione dowody osobiste, kartę RKU Łódź - Powiat, dowód konia. (1611)

MASZYNY do szycia wszelkich systemów, domowe jak i specjalne dla przemysłu przyjmuje do reperacji Amerykańska Spółka Akcyjna Singer Sewing Machine Company, Łódź, Piotrkowska 86 i Plac Reymonta 1/2. Obsługa szybka i solidna. (Ag)

KATARZYNA KRETOWICZ, Zgierz, Traugutta 6 unieważnia skradzione zezwolenie na stragan na Zielonym Rynku, zaświadczenie emerytalne i legitymację Związku Kupców (1703)

KURSY SAMOCHODOWE przy Gimnazjum Mechanicznym Tow. Salezj. w Łodzi przy ul. Wodnej 34, tel. 148-28, przyjmują zapisy na II kurs, rozpoczynający się dnia 5 listopada. Wykłady odbywać się będą w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 do 20. Zajęcia praktyczne według grup we wtorki, czwartki i soboty. Kancelaria czynna od godz. 8—10 i 15—16,30. (1575)

PRZEPRASZAM konduktora KEŁ Nr 860, którego znieważyłem czynnie podczas służby na wozie linii 10. w dniu 29.10.1945 o godz. 21-ej przy ulicy 11 Listopada. Jednocześnie jako rekompensatę złożyłem na PCK zł 100 w remizie przy ul. Tramwajowej. Plutonowy 4 Oddziału Straży Ogniowej. Stysiński Mieczysław (1748)

DN. 13.10. 45. ZGUBIONO portfel z dokumentami na nazwisko Edwarda Taborskiego. Uprasza się o zwrot dokumentów pod adresem Sędziowska 12 m. 4. (1616)

LEKCJE angielskiego, francuskiego, niemieckiego metodą „Linguaphone" na płytach. Lekcja 5 zł, Śródmiejska 39, m. 54, lewa oficyna, I piętro. (1705)

LEKCJE angielskiego, w przyśpieszonym tempie. Przeżyłem 26 lat w Anglii. A. Kowalski, Bandurskiego 27, 4. (gr)

FOTEL dentystyczny i umywalnię kupię. Wiadomość Sienkiewicza 67 m. 5 godz. 3—5 (1618)

ZRABOWANE przy Bednarskiej 3.11. wieczorem palcówka, karta domowa, bilet tramwajowy imienny, kartki żywnościowe i węglowe unieważniam. Olszewska Stanisława, Łódź Sanocka 22. (1713)

UWAGA SZEWCY! Zgłaszającego się do pracy szewca Józefa Witkowskiego powracającego z Niemiec, urodzonego w Wilnie, zatrzymać i powiadomić pracownię obuwia Śródmiejska 38, gdzie poczynił wielkie nadużycia. (1714)

ZNALAZŁEM teczki, w dniu 3. 11. 45 r. proszę o zwrot papierów i dokumentów właścicielowi: Romanowi Gotwaldowi, zam. Łódź, ul. Kraszewskiego 48. Powyższe dokumenty proszę zwrócić w Zakładzie Elektrotechnicznym, Łódź Piotrkowska 84 w podwórzu, K. Gotwald. (1787)

DNIA 4 listopada na odc. Piotrkowska — Cegielniana zgubiono zegarek damski „Cyma". Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem, ul. Cegielniana 5—25. (1784)

KWESTA ULICZNA urządzona przez Ochotniczą Straż Pożarną w Brzeźnie w dniu 1. 9. 1945 r. wykazała czystego zysku zł 1590.— (1787)

WIŚNIEWSKA Maria, Główna 35 m. 10 unieważnia skradzioną książeczkę Kasy Chorych i Książkę Pracy. (1634)

MROCZKOWSKI Aleksander, 11 Listopada 150 unieważnia zagubione: dowód i legitymację związkową. (1671)

GAŁKOWSKI Witold, Radogoszcz, Świetlana 3 unieważnia zgubione: dowód osobisty, akt nadania Urzędu Ziemskiego i zaświadczenie Związków Zawodowych, legitymację służbową UB. (1675)

BOGACZ Ryszard Żwirowa 3 unieważnia skradzione dowody i książeczkę RKU, (1692)

PIES WILCZUR jednoroczny zaginął. Proszę o odprowadzenie za sowitym wynagrodzeniem. Zachodnia 59a, m. 5. (1792)

Poszukiwanie rodzin

KTOKOLWIEK wiedziałby o losie Łagiewskiego Apolinarego, przebywającego między 2.12. 1944 r. a 13.1.1945 r. w więzieniu na Sterlinga proszony jest o danie wiadomości. Bocheński, Łódź, Narutowicza 6 m. 1. (1566)

POSZUKUJĘ Piotra Nowakowskiego ze Lwowa (Żółkiewska 74) Miler Helena, PUR Punkt Etapowy, Gdańsk—Wrzesze, Rokossowskiego Nr 18. (Kr)

KTO PRZEBYWAŁ do 15. 4. 44 r. w koncentracyjnym lagrze Buchenwald - Weimar, blok 34 Nr 3868 z Niedzielskim Janem proszony jest o podanie wiadomości — Niedzielska J. Południowa 20 (gr)

Komitet Redakcyjny Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 96, tel. 123-34 D—06222 Wydawca: Spółdzielnia „Czytelnik"
Redaktor Naczelny przyjmuje codziennie od godz. 13—14-tej, tel. 207-18. Sekretarz Redakcji od 10-tej do 12-tej, tel. 123-33. Redakcja rękopisów nie zwraca.
Za treść i terminy ogłoszeń nie bierze odpowiedzialności.

DZIAŁ OGŁOSZEŃ, Piotrkowska 96, III piętro, czynny od 9 — 12 i od 14 — 15. Ceny ogłoszeń: Drobne — za wyraz petitowy poza tekstem — 5 zł. Inne ogłoszenia; za milimetr szpalty poza tekstem — zł 14, w tekście zł 21. W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 proc. drożej.
Odbito w drukarni Spółdzielni „Czytelnik" Nr 4, Łódź, Żwirki 2.